

První celostátní kongres politologů v ČR a Deset let Mezinárodního politologického ústavu Masarykovy univerzity

Ve dnech 29. a 30. září Mezinárodní politologický ústav MU a Česká společnost pro politické vědy ve spolupráci s Nadací Konrada Adenauera zorganizovaly na půdě Masarykovy univerzity v Brně *První celostátní kongres politologů v ČR*. Svým rozsahem šlo o v České republice zatím ojedinělou záležitost: na kongresu předneslo příspěvky téměř sto politologů a vědců z příbuzných oborů za aktivní účasti další odborné i laické veřejnosti nejen z České republiky, ale také ze Slovenska, Nizozemska či USA. Bez nadsázky se de facto jednalo o akci, která mohla reprezentovat stav politických věd v České republice jak po kvalitativní, tak po kvantitativní stránce. Počet účastníků a zájem veřejnosti tak dosvědčují pokračující rozvoj politologie, nicméně nevyváženost v úrovni některých referátů spíše dokládá, že jednotlivá politologická pracoviště se za posledních několik let profilovala skutečně výrazně odlišně (a to jak z hlediska akcentace témat či politologických subdisciplín, tak z hlediska metodologických přístupů).

Vzhledem k rozsahu a rozmanitosti tematických okruhů a počtu účastníků kongresu zvolili organizátoři variantu panelového jednání: kongres se tak konal celkově v třinácti panelech, z nichž řada probíhala oba dny paralelně. Tematické rozčlenění panelů mělo respektovat základní disciplíny politické vědy či v některých případech dílčí okruhy politologického výzkumu, který je v České republice prováděn, čímž se opět vytvořil určitý reprezentativní obraz o šíři „výzkumného záběru“ české politologie, o tom, která témata jsou politology, popř. jednotlivými pracovišti preferována, a nepřímě tak o možných perspektivách rozvoje politologického výzkumu v ČR.

V rámci prvního jednání dne zazněly příspěvky zařazené do panelů Politické myšlení, Sociální politika, Decentralizace v Evro-

pě, Volby a volební systémy, Antidemokratická politická kultura a radikální politické strany, Politická a ekonomická transformace zemí střední a východní Evropy. Druhý den bylo jednání rozděleno do panelů týkajících se problematiky politických stran a stranických systémů, rozšiřování EU a evropské integrace, sociální transformace v ČR, politologie jako pedagogické disciplíny a mezinárodních vztahů.

Zájem vystupujících i veřejnosti o jednotlivé panely pouze potvrdil, že atraktivita některých témat nadále vzrůstá: to se týká zejména výzkumu politického extremismu. Rozvíjí se však také bádání v oblasti transitologie a v tradičních politologických disciplínách, jako je výzkum politických stran a stranických systémů, dějiny politického myšlení a evropská integrace; stranou však nezůstala ani aktuální problematika voleb a volebních mechanismů.

Obě organizující instituce současně využily tohoto ojedinělého setkání politologické obce k několika doprovodným akcím. Česká společnost pro politické vědy uskutečnila například valné shromáždění svých členů, kteří zvolili na další období svou reprezentaci, a Mezinárodní politologický ústav při příležitosti kongresu oslavil 10 let své existence.

Na oficiálním slavnostním zahájení kongresu, které se uskutečnilo v aule Masarykovy univerzity v prostorách Právnické fakulty MU, pozdravil účastníky jménem univerzity prorektor pro zahraniční vztahy prof. Jiří Fukač, který vyzdvihl zejména skutečnost, že tak rozsáhlé setkání politologů mohlo být na Masarykově univerzitě vůbec zorganizováno. Na něj ve svém projevu navázal ředitel Mezinárodního politologického ústavu MU doc. Petr Fiala, který účastníkům představil vývoj a aktivity Mezinárodního politologického ústavu od svého založení v roce 1990, a v této souvislosti ocenil zejména zásluhy jeho zakladatelů prof. Povolného, prof. Gad'ourka, prof. Bohanese, dr. Kesslera a dr. Nováka. Petr Fiala ve svém vystoupení sumarizoval desetileté působení ústavu zejména v oblasti konferenční

a publikační činnosti: ústav se postupně profilel jako jedno z hlavních politologických pracovišť, které nemalou měrou přispělo k rozvoji české politologie v 90. letech.

Jako největší přínos kongresu se tak ukázala již samotná skutečnost, že šlo o zatím největší akci tohoto druhu v ČR, již se otevřel prostor pro bilancování nejen o dosavadním vývoji politických věd a jejich současném stavu,

ale také o perspektivách jejich dalšího rozvoje. Vzhledem k tomu je snad jen škoda, že počet příspěvků a tematický rozsah kongresu organizátorům neumožnil vydání sborníku, aby se s reprezentativními výsledky politologického bádání v České republice mohla seznámit i další, ať už více či méně zainteresovaná veřejnost.

Ivo Pospíšil